

Laguna u Bohdalova

Popis:

Laguna u Bohdalovy je soustavou tůní, vzniklých v bývalém těžebním prostoru nedaleké cihelny po těžbě cihlářské hlíny a jílu. Nachází se na severním okraji obce Bohdalov, kde se dříve dobývala cihlářská hlína. V tůních žije velké množství obojživelníků, vodního hmyzu a planktonních organismů. Jedná o lokalitu s nejvyšší diverzitou obojživelníků v Kraji Vysočina a také jedinou lokalit výskytu rdestu alpského na žďársku mimo CHKO Žďárské vrchy.

Podrobný popis:

Historicky se v prostoru bohdalovské cihelny nacházely rozsáhlé mokré louky. S těžbou hlíny pro cihelnu ve velkém se začalo před rokem 1880. Prostor těžby se postupně zvětšoval od cihelny směrem východu, až nakonec dosáhl prostoru Laguny (Laguna je nejvýchodnější částí dobývacího prostoru). Převážná část vytěženého prostoru byla zavezena skládkou inertních odpadů, zejm. slévárenských písků ze ŽĐASu. Laguna je pouhý malý zbytek těžebního prostoru nezavezený odpadem.

Historie ochrany Laguny je více než čtvrtstoletí stará a spjatá s obojživelníky. Nález bohatých populací obojživelníků byl důvodem k zachování Laguny – nezavezení lokality odpadem. V 90. letech 20. stol. byla Laguna využívána myslivci k odchovu kachen, do tůní byly nasazeny ryby. Toto období trvalo asi 5 let a znamenalo významné poškození, spojené s mizením obojživelníků. Z lokality byl vytlačen čolek velký a horský, blatnice skvrnitá, kuřka obecná – nejcitlivější a nejvíce ohrožené druhy. Po postupném ukončení mysliveckého využívání lokality se její stav pomalu zlepšoval - od roku 2008 bylo již možné mluvit o opětovném úspěšném rozmnožování obojživelníků v lokalitě.

Na dně těžebny s tůněmi a mokřady se dochovala mozaika sukcesních stádií ohrožených vodních a mokřadních biotopů. Podzemní voda je zde mělkého oběhu, bez akumulace ve vodonosných vrstvách. Vlivem narušení těžbou a meliorací v okolí došlo k nápadnému sezónnímu rozkolísání hladiny spodní vody. Lokalita je dnes napájena vodou z drenážní soustavy jižně od lokality, přítok je periodický. Ve vodě se vyskytují porosty silně specializovaných řas - parožnatek a v jedné z tůní roste silně ohrožená vodní rostlina rdest alpský (*Potamogeton alpinus*). Na přelomu května a června je hladina tůní pokryta bílými květy lakušníku štítnatého (*Batrachium peltatum*). Dále zde můžeme spatřit porosty rákosin, vysokých ostřic a mokřadních vrbín. Bylo zde zjištěno celkem dvanáct druhů obojživelníků - jedná se o lokalitu s nejvyšším počtem druhů obojživelníků v kraji. Vyskytují se zde např. čolek velký (*Triturus cristatus*), čolek horský (*Triturus alpestris*), čolek obecný (*Triturus vulgaris*), kuřka obecná (*Bombina bombina*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), skokan ostronosý (*Rana arvalis*), rosnička zelená (*Hyla arborea*) či skokan hnědý (*Rana temporaria*).

Velmi bohatá je zde také fauna bezobratlých živočichů, zejména vodního a litorálního hmyzu, ve vodě se nacházejí bohatá společenstva planktonních organismů.

V letech 2010 - 2012 byl s úspěchem realizován projekt obnovy Laguny u Bohdalova, který byl navržen jako komplex opatření, jež zlepší podmínky pro přirozený rozvoj na vodě závislých a vázaných živočichů a rostlin. Šlo zejména o odstranění vrstev mineralizovaného sedimentu s velkým obsahem biologického materiálu a vybudování soustavy drobných regulačních objektů, které

umožňují regulovat vodní hladinu a průtoky tůněmi s ohledem na potřeby chráněných živočichů. Dále byla odstraněna část náletových dřevin a stabilizován svah, aby nedocházelo k zazemňování tůní. Obnova probíhala na etapy, část lokality vždy zůstala bez zásahu, aby vlivem stavebních prací nedošlo k neúměrnému poškození v lokalitě se vyskytujících populací.

Návštěvníky lokalitou provedou informační panely shrnující základní informace o lokalitě i její historii.

Region: Novoměstsko a Ždársko

Město: Bohdalov

URL: http://drusop.nature.cz/ost/chrobjedy/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=13475

Zpřístupnění: volně přístupné

Bezbariérový přístup: nedefinováno

GPS: 49°29'9.534"N, 15°52'54.537"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.4859817,15.8818158&z=12>

Obrázky:

